

אלו נערות פרק שלישי כתובות

ל.

עין משפט
נר מצוה

א א (מ"י) פ"א מהלכות
עברה הלכה יג ופ"ג
מהלכות גינה הלכה ב
טו"ט ח"מ ס"י (ש"ג):

מוסף רש"י

הניחא לר' ישבב. אי
לאו כלל הוא אלף
לאפווק מדרי סימאי
למפיק חד מחייבי לאון
אמי ואמטועין דנבל
חייבי לאון עשה ר"ע
ממוזין (קדושין סח.) אלא
אי טעמא דנפשיה
קאמר. וכלל כ"ל ולא
לדרי סימאי לחיוביה
פליג אלף אשמועינן דכל
שפולמו חליסור הולד
ממוז (שם וב"ע"י שם
טו.) ר' הנהיגי בן
הקנה היה עושה את
יום הכפורים כשבת
התשלומין. הילוקי גדיש
ציוס הכפורים ומתחייב
כה. פטור מן השלומין
כאלו הילוקי צבטת שזא
ממחייב נכשו מיתת ב"ד
דשפוטין ל' פטור מלשול
לדמיו (פמ"ת כ"ג) ולא
יהיה אסון עוש יענש, הא
אם אסון יהיה לא יענש,
שפ"ק יו"ט שמתמו צדי
שמים שזכרתיס חיו וציו
אסון הוא קדי, שפמ"ת
(צ"ל שפ"ת) וקדוה אסון
הכל פטור מלשול (פסחים
כ"ג) ור"ש ל"ב ושבוות
אף יום הכפורים
כרת מתחייב בנפשו. לזכור
ב"ד דמי
(גמ"ל ט"ז). הכל בידי
שמים. ומשוחות ומכאזות
הכלים לאיס, כול על ידי
גזירת שמים, חוץ מצננים
פחים. נ"ט. לנה פחים,
חולי הכל על ידי חוס
מנו (ש"ע"ג) עד שפוח
היום (ש"ע"ג) א: ל"ט
פחים, קור הטפס (ב"ב
ק"ז) א: ל"ט והקור פח
ומוקש דרך עקש, פי ב"ד
הדני חלי להשמך מן
השנה, ויש מפרשים ל"ט
פחים קור וחוס (רשב"ם
ב"ב קט"ד). והאמר רב
יוסף וכן תני רבי חייה.
המלא קאמר דלמך רב
יוסף מני צבולת וכן מני
כ"י (טו"ס ט"ח).

אי לאפוקי מדרי סימאי קאתי. תימה תיפשוט דרבי יצבט טעמא
דנפשיה קאמר אליבא דמ"ד צפ"ק דיבמות (דף י"א. וס) הבא על
יצמתו וזמר וזא אחד מן האחים על לרתה צבשה דהא תנן צפרק
ר"ג (דיבמות דף ג.) ר"ג אומר דאין צבילה אחר צבילה ע"כ רבי יצבט
טעמא דנפשיה קאמר והוה התם כר'

יצבט דאין קידושין תופסין צחיבי
עשה ולהכי אין אחר צבילה כלום
כדלמך התם צבמלא"ה אמתני' דאין
אחר חלינה כלום אמר רב הונא אמר
רב זו דברי ר"ע דלמך דאין קידושין
תופסין צחיבי לאון ומסתמא הכא
אליבא דר"ע מספקא ליה אי טעמא
דנפשיה קאמר אי לאו לכך נראה
לר"מ דגרסי צפ"ק דיבמות (דף י"א).
חד אמר צבאלו וצבאל זה מוכיח ר"מ
צבשהו שפמטא דל"ג צבשה וכן פרי"ח
דהיינו לאו שחלץ לאחת דלמך קרא
אשר לא יצנה כיון שלא צנה שז
לא יצנה אחרת ה"נ כיון שצנה
שום יצמה לא יצנה אחרת:

איבא בינייהו בעוזה צ"ג. פי'
צקונט' צבולה שלא כדרכה
וקשה דפלוגמא דר"מ ורבי אלעזר
היא צפרק הבא על יצמתו (דיבמות דף
נט. וס) אי כסירה לכ"ג וה"ל למימר
ולר"מ דלמך כסירה לכ"ג מאי איכא
למימר כדקאמר ולר"ע דלמך כו'
ואורי' דמ"ר"ע פריך שפיר כדי
לאוקומי ר"ש צן מנסאי שהא צבמלא
כר"ע שיהי רבו אל צבאל לא חייב
אי פליג ר"מ אר"ש צן מנסאי ור"ח
פי' דהכא לא מיירי צבולה מאחר
אלף צ"ג שאנס צבולה גמורה ולא
חשיבה ראוייה לקיימה אע"ג דלמך
וצבאל על יצמתו) אנוקט עכמו
ומפוחת עכמו לא ישא לא ישא נשוי
מ"מ כיון דלמחלה לא ישא לא חשיבה
ראוייה לקיימה דהיא לא ישא הוא מן
המורה לקיימה ע"ג דאם נשא נשוי ה"נ
אמר צוגרת ומוכת ען לא ישא ואם
נשא נשוי אע"ג דהוה מן המורה

כדמוכח התם ועוד דקאמר התם) מתבי רבא ולו תהיה לאשה
צאשה הראוייה לו פרט אלמנה לכ"ג היכי דמי אלימא צדכרעה
מאי אריחא משום אלמנה תיפוק ליה הויח לא פולח שמשמע
דצבולת עכמו אקורה לו מן המורה ור"מ לא צבילה כן:

תוספות ר"ד

מתני' דלא כר"מ בן
הקנה. פירוש מתני'
דמחייב קנס לבא על
אחותו ואע"פ שמתחייב
כרת בביתא. הנהיגי ר"י
[בן הקנה] היה עושה
יהי"כ כשבת התשלומין.
פי' לפטור המדליק את
הגדיש ביה"כ כאילו
הדליקו בשבת מה שבת
פטור מיה"כ ב"ד פטור
מתשלומין כדנתן מתני'
לקח בבא על בתו ולפני
למך מולא יהי אסון.
אף יוה"כ שהוא בכרת
מתחייב בנפשו ופטור
מן התשלומין. מ"ט דר"י
ב"ה. אמר אביי נאמר
פי' אסון בידי דלמך פי'
וקדאהו אסון ונאמר אסון
בידי אדם ואם אסון
יהיה מה אסון הנאמר
בידי אדם פטור מן
התשלומין. פי' דמשעת
במיתת ב"ד למימר היכא
דליכא מיתת ב"ד משלם
דמי ודלות. אף אסון
האמור בידי שמים פטור
מן התשלומין:

חייבי עשה מזרי ואדומי. בתוך שלשה דורות דכתיב (דברים כג)
דור שלישי יבא להם דור שני לא ולא הבא מכלל עשה עשה: הניחא.
אי רבי יצבט האי כל שאין לו הימך ציאה דקאמר אליבא דר"ע לאו
כללל כילל אלף לאפוקי מדרי סימאי לחיוביה לאון הוא
דפליג לאוסופי חייבי לאון (ד' צבכהונה

אבל שום חייבי עשה לא הוסיף:
שפיר. מזינו למימר איכא צינייהו
דשמעון טעמא דנפשיה קאמר כל שאין לו
חייבי עשה: הניחא. אי לאו אדרבי
סימאי קאי וטעמא דנפשיה קאמר
צבש ר"ע שכל שאין לו הימך ציאה
צבשה זו הולד ממזר מאי איכא
למימר: **צבולה** לר"ג. שאין צה לאו
אלמנות וגירושין אלף עשה צבמלה
יקח (ויקרא כ"ג) ולא צבולה. וא"ת יש
כחן לאו דונה לא אשכחנא תנא דלמך
פנוי הבא על הפנויה עשהו וזנה אלף
ר' אלעזר (ט) (א) ולית הלכתא כוותיה
ואין וזנה אלף הנבעלת לפסול לה.
וצבולה שלא כדרכה איירי דאי
כדרכה תו ליכא קנס: ומאי שאל.
האי עשה משאר עשה דמודה צה
ר"ע: **דבזה** ליה עשה שאינו שיה
ככל שאינו נוהג אלף צב"ג אלף
עשה דמזרי ואדומי נוהג צכל הקהל:
הא נמי יש צה הוי. המקדש אשה
ציניי נדומה מקודשת: ולאפוקי מדרי'
נחויא. מתני' דמחייב תשלומין לצב
על אחותו ואע"פ שמתחייב כרת
צבילתו מפקא מדרי' נחויא: אם יוש
הכפורים כשצב. לפטור המדליק את
הגדיש ציוס הכפורים כאלו הדליקו
צצבת: מה צבת. שהוא מיתת צ"ד:
פטור מן השלומין. כדמתן צבמתני'
גבי צא על צמו ויליף לה מולא יהיה
אסון ענוש יענש: אף יום הכפורים.
שהוא צברת חיוצ נפש הוא זה
ופטור מן השלומין: אסון צדי
אדם. ולא יהיה אסון דמשמע
צמיתת צ"ד למימר דהיכא דליכא
מיתת צ"ד משלם דמי ולדות: אסון

בידי שמים. וקדאהו אסון: **צניס פחים.** קור וחוס: **צדי שמים.**
אם צאים פורעניות על האדם גזירת המלך הוא: חוץ מצניס פחים.
שפעמים צבאין צבשעיה: **צדי אדם יענה.** שלא מגזירת מלך:
דורות

הב"ב מודים בבא ע"ה הגדה שמשאלם קנס. תימה לר"י מלן דר"ש צן מנסאי מודה צה דלמלא כר' נחויא צן הקנה ס"ל דמחייב כריתות
פטורים מן התשלומין ומיהו ר"ש התימני ע"כ לית ליה דר' נחויא מדאליטריך למעוטי חייבי כריתות מולו תהיה לאשה אשה שיש
צה הויה דע"כ לא אליטריך למעוטי אלף חייבי כריתות דמחייב לאון ס"ל צבוק החולץ (דיבמות דף מט.) וס) דלית צה הויה אלף מר"ש
צן מנסאי קשה מלן דלית ליה דר' נחויא ועוד אפי' ר"ש התימני דלמלא אית ליה דר' נחויא ואליטריך למעוטי מולו תהיה לאשה
יצמה לשוק דאין קידושין תופסין צה לכ"ע כדלמך צבשה רבה (ס"ג דף צ"ג: וס) וי"ל דרב חסדא ס"ל דאין שום מנא סובר כרבי
נחויא ולה"ק ולאפוקי כו' וצקונט' פירש דלמנתה קאי דמפקא מדרי' נחויא ומיהו מנ"ל דמפקא מיניה דלמלא מודה ר' נחויא לחייבי
כריתות יש להן קנס דצבינהו קרא חד לחייבי לאון וחד לחייבי כריתות ולר"ע נחוא דמפקא מתני' מדרי' נחויא ר"י דאין קידושין
תופסין צחיבי איכא לאוקומי הך תרי ריבויי חד לחייבי עשה חד לחייבי לאון אלף חייבי כריתות לר' נחויא לא' ונראה לרשב"א
לתרץ (ט) דע"כ מפקא מתני' מר' נחויא דלר' נחויא אין חילוק צין חייבי כריתות לחייבי מיתות צ"ד או מאסון אסון או כדדריש רבא
כרת שלי כמיתה שלכם ואם יש קנס לר' נחויא צחיבי כריתות יש ג"כ צחיבי מיתות צ"ד ומתני' קמני צא על צמו פטור: **הב"ב בידי**
שמים חוץ מצנינים פחים. והא דלמרי' (שבת דף צ"ג.) לעולם אל יעמוד אדם צמקום סכנה אלמלא יוכל לשמור עצמו מן הפורענות וכן קיר
נטווי דאסור לעצור תחתיו התם מן הפשעיה יוכל לשמור עצמו דהא ודאי צבדו להמית עצמו אלף כשמצינאין עליו מן השמים צבאוס
אי אפשר לו לשמור צבלי צניס פחים לעולם אל יצואו עליו צבאונס אם רואה ליהר ואת' והא דרשין (צ"מ דף ק:) והסרי ה' ממך כל
חוליה או יצנה אלמלא צדידי שמים הוא וי"ל דהיינו שיחם הקצ"ה עולמו או יתן לו מלצושים ולא יטריך ליהר ואת' והא פחים צדי שמים
הוא כדלמרי' צבכשעיה רבה צפרשה ע"ו א"ל אנטונינוס לרבי צלי עלי א"ל רחמנא שצינך מצינא א"ל דא ללותא היא ייתר חד כקו
וצינא אולא א"ל צמטוב משרבא א"ל הא כדו ללותא דכתיב אין נסתר מחמתו וי"ל דקרא כתיב צבוצרי דרכים או צבמלמנה דרך שהמלכים
עושים דצדך אין אדם יכול ליהר מן החוס אלף אם רואה ליצב צביתו יכול להזהר שיצב צבית של אצנים או יכנס צבמרתף ויש מפרשים לצניס
פחים חדא מילתא היא כלומר צניס שהם פחים לאדם לשון פח ומוקש ואינו כן דצפ"ק דמסכת ע"ו (דף ג: וס) מייית לה [אהא] דכתיב
ומעשה אדם כדגוי הם מהן דגים צצים כיון שקדרה עליהן חמה מיד ממים [אף צני אדם כיון שקדרה עליהם חמה מיד ממים] והא
דלמך (בבב"ב דף ג:) הכל צדי שמים חוץ מיראת שמים אין ענינו לכאן דהתם קאי על הולד צמעי אמו (מה טו:) שגזרין אם היא
עני או עשיר גבור או חסד טפס או חסד אלף דיקק ורשע א"ל והכא מיירי צמאורעות צבאות על האדם (ס) **מירום** שחרב בית ב'.

גליון הש"ס
גמ' א"ב בינייהו בעוזה
ל"ב. פי' עסקי מנא ע"כ
מודיה אלף:

הגהות הב"ח

(א) רש"י דיה צבולה וכו'
אלף ר' אלעזר ולית. ג"כ
וצבנות גיט ע"כ. מסכת
דלף אליבא דר"מ מסכת
לה צממאת ע"ש: